

Raadsvergadering d.d. 11 oktober 2018

Aan de raad,

Onderwerp

Samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant 2017-2030 en
Subsidieregeling Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant 2017-2030.

Beslispunten

Het college toestemming te verlenen voor het aangaan van de Samenwerkingsovereenkomst
Bereikbaarheidsagenda Zuidoost Brabant 2017-2030.

Samenvatting

Het doel van de Bereikbaarheidsagenda is het verbeteren van de bereikbaarheid van de regio
Zuidoost-Brabant nu en in de toekomst. Specifieke doelstelling van de
samenwerkingsovereenkomst is het vastleggen van regionale afspraken over samenwerking
en financiering voor de uitvoering van de Bereikbaarheidsagenda.

Aanleiding

Op 20 oktober 2016 heeft de gemeenteraad ingestemd met de Bereikbaarheidsagenda
Metropoolregio Eindhoven "Brainport Duurzaam Slim Verbonden, Mobiel door slimme
keuzes!". In dat najaar hebben ook alle andere gemeenteraden binnen de Metropoolregio
hiermee ingestemd. De agenda bestaat uit een integraal pakket maatregelen voor de periode
2017-2030, waarbij 'slim', 'samen' en 'co-modaal' de uitgangspunten zijn en waarbij
oplossingen ontstaan in co-creatie met de mensen en organisaties die het aangaat. Het is een
adaptieve agenda, waarbij gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden die technologie
biedt en waarbij snel gereageerd wordt op nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen. Het pakket
bevat maatregelen op het gebied van fiets, Openbaar Vervoer, auto, smart mobility en
multimodaliteit/knooppunten. Er worden infrastructurele verbeteringen uitgevoerd, maar
tegelijkertijd wordt ook ingezet op mobiliteitsmanagement en slimme mobiliteitsoplossingen
die de druk op de infrastructuur kunnen verminderen.

Onderdeel van de Bereikbaarheidsagenda is het Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant.
Het Bereikbaarheidsakkoord is een van de acht deelopgaven van het programma
SmartwayZ.NL. Voor de uitvoering van het Bereikbaarheidsakkoord is door de Provincie €
55,75 miljoen gereserveerd. Dit is het bedrag dat door de voormalige SRE-gemeenten is
gespaard als cofinanciering voor het project Brainport Oost, ook wel "de Ruit rond Eindhoven
en Helmond" genoemd. In het Bereikbaarheidsakkoord is afgesproken is dat de gemeenten
gezamenlijk dit bedrag vanuit gemeentelijke bijdragen zullen verdubbelen. Inmiddels is deze
€ 55,75 miljoen door het college van Gedeputeerde Staten als subsidie beschikbaar gesteld
aan de regio en overgemaakt aan de gemeente Helmond.

Op 13 december 2017 is door de 21 gemeenten van de Metropoolregio Eindhoven de Intentieovereenkomst Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant 2017-2030 ondertekend. De intenties die toen zijn uitgesproken zijn nu uitgewerkt in een samenwerkingsovereenkomst en een subsidieregeling, waarmee tevens invulling wordt gegeven aan de subsidievoorwaarden van de Provincie voor de verlening van bovengenoemde € 55,75 miljoen.

Beoogd effect en/of resultaat

Nadat de samenwerkingsovereenkomst is ondertekend door alle partijen, kunnen we voortvarend aan de slag met de aanpak van de regiobrede projecten. Na uitvoering van studies van andere projecten zullen we moeten zorgen voor de financiering hiervan en als dat geregeld is, kunnen we ook hier mee aan de slag. Het beoogd effect is een betere bereikbaarheid van de regio.

Argumenten

- Met het aangaan van de Samenwerkingsovereenkomst worden de afspraken omtrent de samenwerking en financiering m.b.t. de uitvoering van de Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant vastgelegd.
- Voor de uitvoering van het Bereikbaarheidsakkoord stelt de Provincie € 55,75 miljoen beschikbaar. De gemeenten hebben afgesproken gezamenlijk dit bedrag vanuit gemeentelijke bijdragen te verdubbelen. Voor de verdeling hiervan worden afspraken gemaakt in de Samenwerkingsovereenkomst.
- De Samenwerkingsovereenkomst heeft het karakter van een "lichte" gemeenschappelijke regeling, die door het college kan worden aangegaan

Kanttekeningen o.a. financiële, juridische, communicatieve en veiligheidsaspecten

Voor de verdubbeling van het bedrag van € 55,75 miljoen geldt dat voor de regiobrede projecten € 17,2 miljoen naar rato van inwoneraantal wordt opgebracht door alle 21 gemeenten van de Metropoolregio Eindhoven. Voor de routegebonden projecten wordt € 38,55 miljoen opgebracht door de gemeenten Asten, Deurne, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Someren en Son en Breugel. Over de verdeling daarvan worden per project afspraken gemaakt tussen de bij het betreffende project betrokken gemeenten.

De Samenwerkingsovereenkomst wordt aangemerkt als een gemeenschappelijke regeling als bedoeld in artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Totstandkoming, inhoud en naleving worden beheerst door regels van publiek recht. De binnen de Wgr gekozen variant voor de samenwerking is een afstemmingsoverleg. Er worden geen taken over en weer uitgevoerd. Iedere deelnemer behoudt zijn eigen autonomie. Om die reden spreken wij van een 'lichte' gemeenschappelijke regeling, die wordt getroffen door bestuursorganen: de colleges, de raden of de burgemeesters, al dan niet in gezamenlijkheid. De Samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant 2017-2030, is een collegeregeling. Er worden alleen afspraken gemaakt over bevoegdheden die de colleges betreffen. Raadsbevoegdheden, waaronder de bevoegdheden die samenhangen met het budgetrecht, vindt u niet terug in de overeenkomst. Die bevoegdheden blijven volledig bij de Gemeenteraad rusten. De Wgr bepaalt verder dat een college niet overgaat tot het treffen

van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraad. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Communicatie:

In het najaar van 2018 komt een online omgeving beschikbaar waar alle informatie over de Bereikbaarheidsagenda op een interactieve en eenvoudige manier terug te vinden is.

Planning en uitvoering:

De Bereikbaarheidsagenda kent een uitvoeringstermijn van 2017-2030. Een aantal projecten zijn inmiddels gestart, de eerste projecten zijn afgerond. In 2018 en verder zullen meer projecten gaan starten en is de opgave voor programmeerteam, Werkplaats, Portefeuillehoudersoverleg en gemeenten om de benodigde financiering, naast datgene dat nu voor het Bereikbaarheidsakkoord wordt afgesproken, voor de uitvoering van de gehele Bereikbaarheidsagenda bij elkaar te brengen. Over de voortgang van de projecten en de financiering zal jaarlijks worden gerapporteerd. Ook de gemeenteraden zullen hierover worden geïnformeerd.

Kosten:

De kosten voor de programmaorganisatie c.q. het Programmeerteam worden naar rato van inwoneraantal gedragen door alle 21 samenwerkende gemeenten. De financiële consequenties hiervan zijn voor de jaren 2018 t/m 2022 weergegeven in bijlage 5 "Overzicht kosten programmaorganisatie Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant".

De kosten voor de regiobrede projecten worden voor 50% gedekt uit de € 55,75 miljoen die de Provincie beschikbaar heeft gesteld voor de uitvoering van het Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant en voor 50% gefinancierd door alle 21 samenwerkende gemeenten naar rato van inwoneraantal. Een overzicht van de kosten per gemeente is weergegeven in bijlage 6.

De kosten voor de routegebonden projecten in het Bereikbaarheidsakkoord worden voor 25% gesubsidieerd vanuit het daarvoor beschikbare budget van € 55,75 miljoen. De betreffende gemeenten zorgen in elk geval voor nog eens 25% van de dekking. Voor de overige 50% van de kosten voor deze projecten alsmede de projecten die uiteindelijk niet voor subsidie in aanmerking komen (het budget is immers niet toereikend om alle projecten van 25% subsidie te voorzien) moet nog dekking gevonden worden voor zover die niet al voorhanden is bij de betreffende gemeenten. Voor routegebonden projecten in de Bereikbaarheidsagenda die buiten het Bereikbaarheidsakkoord vallen is er geen dekking uit de € 55,75 miljoen en moet dekking (100%) elders gevonden worden. De gemeenten hebben een gezamenlijke en gedeelde verantwoordelijkheid de nog ontbrekende dekking bij elkaar te brengen uit diverse bronnen: EU, Rijk en Provincie, en uit eigen middelen. Het Programmeerteam Bereikbaarheidsagenda heeft de opdracht de gemeenten hierbij actief te ondersteunen.

Uit bijlage 5 blijkt dat de kosten van de programmaorganisatie voor Laarbeek ca. € 13.500,- per jaar bedragen.

Uit bijlage 6 blijkt dat de kosten voor de regiobrede projecten voor Laarbeek zijn vastgesteld op

€ 499.327,-. Door dit bedrag te verdelen over 10 jaar, betekent dit afgerond een bedrag van

€ 50.000,- wat jaarlijks nodig is. Verder zijn er in het begin nog bedragen nodig voor het uitvoeren van diverse studies, waarbij ook Laarbeek aan meebetaalt, zoals de studie Bundelroute.

Concreet betekent dit dat er dus jaarlijks minimaal € 70.000,- nodig is voor de Bereikbaarheidsagenda.

Momenteel is hiervoor via de Ontwikkelagenda slechts € 50.000,- structureel per jaar beschikbaar. In de raadsvergadering van 1-2-2018 is besloten om deze middelen ad € 50.000,- jaarlijks te storten in de nieuwe bestemmingsreserve 'bereikbaarheidsagenda' en waarbij telkens een krediet zal worden aangevraagd voor het betreffende voorgestelde project.

Dit jaarlijks beschikbare budget is dus niet toereikend, oftewel een ongedekt structureel tekort van € 20.000,-.

Dit is dus nog zonder de uitvoering van infrastructurele projecten. Hiervoor zullen ook nog middelen gereserveerd dienen te worden de komende jaren.

Het nu ongedekt structureel tekort van € 20.000,- is onoverkomelijk en zal u voorgelegd moeten worden als een extra last bij de samenstelling van de begroting 2019.

Vervolgstappen

Nadat de samenwerkingsovereenkomst is ondertekend door alle partijen, kunnen we voortvarend aan de slag met de aanpak van de regiobrede projecten. Na uitvoering van studies van andere projecten zullen we moeten zorgen voor de financiering hiervan en als dat geregeld is, kunnen we ook hier mee aan de slag.

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken)

- Concept Samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant 2017-2030.
- Concept Subsidieregeling Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant 2017-2030.
- Overzicht kosten programmaorganisatie Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant.
- Overzicht kostenverdeling regiobrede projecten Bereikbaarheidsakkoord Zuidoost-Brabant.

Voorstel van college van burgemeester en wethouders van Laarbeek d.d. 7 augustus 2018

De gemeenteraad voorstellen het college toestemming te verlenen voor het aangaan van de Samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant.

het college van burgemeester en wethouders,
Gemeentesecretaris

M.J.M. Meertens

Burgemeester

F.L.J. van der Meijden